

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΚΑ433	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνικά	Κοινωνιολογία των παιδαγωγικών θεωριών: Βασικά κείμενα	
	Αγγλικά	Sociology of pedagogical theories	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
4.			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σεμινάριο		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δυνατοτήτων		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΝΑΙ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Τα υποχρεωτικά του Τμήματος		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Οι αναρτήσεις γίνονται στο classweb		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της επιτυχούς παρακολούθησης είναι δυνάμει τα εξής:

Καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας

Κατανόηση, ανασυγκρότηση και προφορική παρουσίαση επιστημονικών κειμένων

Καλλιέργεια της διαλογικής επικοινωνίας

Καλλιέργεια της συγγραφικής ικανότητας

Ανάπτυξη της συνθετικής και αναστοχαστικής σκέψης

Learning outcomes

Potentially, the academic-pedagogical results are the follows:

Cultivating the spirit of collaboration

Understanding, synopsising, re-contextualizing and presenting orally scientific texts

Cultivating the dialogical communication

Cultivating the ability of writing essays

Cultivating the critical and reflexive thought

Γενικές Ικανότητες

Εξοικείωση με τις απαιτήσεις της ομαδικής εργασίας

Εξοικείωση με την εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός μαθημάτων και διατύπωση υποθέσεων εργασίας

Αναπλαισίωση γνώσεων και αναστοχαστικότητα

Προαγωγή της παραγωγικής και της επαγωγικής συλλογιστικής

Κατανόηση της τυπικής, της ερμηνευτικής και της κοινωνικής λογικής

General competences

Familiarization with the terms of the collective work

Familiarization with the work in interdisciplinary context

Familiarization with deductive and inductive thought

Development of the critical and reflexive thought

Understanding the historicity of educational systems and pedagogical ideals

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εστιάζεται στις σχέσεις εκπαίδευσης και κοινωνίας και, ειδικότερα, στους εξωτερικούς προσδιορισμούς των εκπαιδευτικών πρακτικών. Αποτελεί μία εμβάθυνση σε ορισμένα από τα θέματα που παρουσιάζονται στην Παράδοση: *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*. Εξετάζονται δύο παράγοντες: η ιδεολογία και οι ταξικές έξεις. Ακριβέστερα, εξετάζονται οι σχέσεις της ιδεολογίας με τα Επίσημα Αναλυτικά Προγράμματα και οι σχέσεις της ταξικής κουλτούρας με τα Κρυφά Αναλυτικά Προγράμματα.

Το μάθημα χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Το πρώτο αποτελείται από τις Εισηγήσεις του διδάσκοντα· το Δεύτερο είναι η συγκριτική εξέταση των παιδαγωγικών ιδεών του Ε. Ντυρκάιμ και του Τζ. Ντούι· στο τρίτο ανασυγκροτούνται οι σχέσεις μεταξύ του εκπαιδευτικού χώρου και των δύο εξωτερικών παραγόντων, δηλαδή της ιδεολογίας και των ταξικών έξεων· στο τέταρτο εξετάζονται τόσο οι όροι διαμόρφωσης της συγκαρινής μας διχοτομίας (ανάμεσα στην εργαλειακή και την κριτική παιδαγωγική), όσο και οι όροι της συμβολικής κυριαρχίας του, νεοφιλελεύθερης έμπνευσης, Επίσημου και του Κρυφού Αναλυτικού Προγράμματος που διαπερνά τους εκπαιδευτικούς θεσμούς και τις εκπαιδευτικές πρακτικές των ημερών μας. Στο Τέταρτο μέρος γίνεται η κριτική αποτίμηση των σχέσεων ανάμεσα στις παιδαγωγικές πρακτικές και τους εξωτερικούς παράγοντες – δηλαδή της ιδεολογίας και των ταξικών έξεων.

1. Εισαγωγή (Εισηγήσεις διδάσκοντα)

- Εκπαιδευτικός και κοινωνικός χώρος
- Οι μεταβλητότητα των παιδαγωγικών θεωριών και πρακτικών
- Τα σύγχρονα παιδαγωγικά ιδεώδη: Επαγγελματική διαφοροποίηση και δημοκρατία
- Θεσμικός και ιδιοτελής ορθολογισμός

2. Τα θεμέλια (παρουσιάσεις φοιτητών/τριών)

- Η πρόταση της ρεαλιστικής παιδαγωγικής
- Η πρόταση της νέας παιδαγωγικής
- Κοινωνιολογικός ορθολογισμός και πραγματισμός

- 3 Θεσπισμένες πρακτικές και θεσπίζουσες θεωρίες (παρουσιάσεις φοιτητών /τριών)
- Η δημοκρατική ολοκλήρωση της εκπαίδευσης
 - Ο καθηγητικός εθνοκεντρισμός
 - Η εκφράσεις της κυρίαρχης ιδεολογίας στα Αναλυτικά Προγράμματα
 - Ταξικές έξεις και εκπαιδευτικές πρακτικές: Τα Κρυφά Αναλυτικά
 - Στρατηγικές μετασχηματισμού της εκπαιδευτικής σφαίρας: Αντίσταση και αγοραιοποίηση
4. - Θεωρίες της συμβολικής ικανότητας και της συμβολικής κυριαρχίας (ομαδική εργασία)

SYLLABUS

The seminar focuses on the relations between education and society; especially, on the external determinations of educational practices. It is a deeper examination in some subjects of the lesson: *Sociology of education*. Two factors are being examined: ideology and social habitus. More specifically are being examined: the relations of ideology with the formal curricula and the relation of class culture with the hidden curricula.

1. Introduction (lectures)
 - Social and educational space
 - Historical variability of pedagogical thought and practices
 - The modern pedagogical ideals: Professional specification and democracy
 - The two forms of rationalism
2. Foundations (student's work)
 - The realistic pedagogy
 - The new pedagogy
 - Sociological rationalism and pragmatism
3. Enacted practices and enacting theories (student's work)
 - The democratic integration of education
 - The professorial ethnocentrism
 - Expressions of the dominant ideology into the curricula
 - Class' s habitus and pedagogical communication: The hidden curricula
 - Change's strategies in educational sphere: Resistance and marketization
4. Theories of the symbol and symbolic domination (collective work)

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι κάρτες PowerPoint, το αναλυτικό περίγραμμα, τα βασικά και τα βοηθητικά κείμενα εργασίας αναρτώνται στο classweb.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Σεμινάρια, υποχρεωτική παρακολούθηση	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	100
	Προφορική παρουσίαση εργασιών	1
	Συγγραφή προφορικής εργασίας / εργασιών και αποστολή σε όλους τους φοιτητές και σε όλες τις φοιτήτριες του σεμιναρίου	25
	Συγγραφή δοκιμίου στο οποίο συσχετίζονται δύο από τις κεντρικές έννοιες του σεμιναρίου ή παρουσιάζεται η σχολιασμένη σύνοψη του σεμιναρίου	85
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<u>Ελληνικά:</u>	<u>Αγγλικά:</u>
	Παρακολούθηση-συμμετοχή	Participation
	Μελέτη και σύνοψη της κύριας βιβλιογραφίας	Learning and synopsis of the principal bibliography
	Προφορική παρουσίαση των κειμένων της κύριας βιβλιογραφίας	Recontextualization of the principal bibliography
	Γραπτή σύνοψη και σχολιασμός κειμένων	Writing the synopsis with commentary
		Writing an essay about the

	<p>Συγγραφή δοκιμίου με βάση τη μελετημένη και σχολιασμένη βιβλιογραφία στο μάθημα</p> <p>Προφορική υποστήριξη της δοκιμιακής εργασίας</p>	<p>principal concepts of the seminar</p> <p>Synopsizing orally the essay</p>
--	--	--

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Κύρια βιβλιογραφία (που αναλύεται, παρουσιάζεται και αποτελεί την κύρια πηγή για τη συγγραφή των δοκιμίων)**

E. Durkheim, *Η εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2014

E. Durkheim, *Εκπαίδευση και κοινωνιολογία*, Αθήνα, Γρηγόρης, 2015

J. Dewey, *Εκπαίδευση και δημοκρατία*, στο Σ. Τριαντάρη Μαρά, *Η φιλοσοφία του πραγματισμού στην εκπαίδευση*, Θεσσαλονίκη, Σταμούλης, 2012.

*

Parsons, «Η σχολική τάξη ως κοινωνικό σύστημα», στο Α. Φραγκουδάκη, *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1985, σ. 249-280

Coleman J., «Ισότητα εκπαιδευτικών ευκαιριών», στο Α. Φραγκουδάκη, *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1985, σ. 301-356

Mehan H. 1992, *Understanding Inequality in Schools: The Contribution of Interpretative Studies*, *Sociology of Education*, 65(1): 1-20

Rist R. 1970, *Student Social Class and Teacher's Expectations: The 'Self-fulfilling Prophecy' in Ghetto Education*, *Harvard Educational Review*, 40: 411-450.

Bernstein B. 1989, *Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 1989

1. Social class, language and socialization [I.9: 123-145] (στα Ελληνικά στο Α. Φραγκουδάκη, *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*)

Bernstein Basil 1971 [2003], *Class, Codes and Control: I. Theoretical Studies towards a Sociology of Language*,.

2. Social class differences in the relevance of language to socialization [II. 2: 22-43]

Bernstein Basil 1975 [2003], *Class, Codes and Control: III. Towards a Theory of Educational Transmission*,

3. Class and pedagogies: Visible and invisible [III. 4: 107-129]
4. On the curriculum [III. 4: 77-76]

Bernstein Basil 1990 [2003], *Class, Codes and Control: IV. The Structure of Pedagogic Discourse*,

5. Social class and pedagogic practices [IV. 2:]: «Κοινωνική τάξη και παιδαγωγικές πρακτικές», στο *Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος*)
6. Codes, modalities... [IV. 1] (*Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος*)
7. Elaborated and restricted codes [IV. 3]
8. Education, symbolic control and social practices [IV. 4: 122-142]

Bernstein Basil 2003, *Pedagogy, Symbolic control and Identity: Theory, research, critique*, Μέρος I: Toward a sociological theory of pedagogy, [Κεφάλαια. 1-2-3-4-5]

Bourdieu P.& J.-C. Passeron [1970] 2014, *Η αναπαραγωγή*, Αθήνα. Αλεξάνδρεια

Bourdieu P.& J.-C. Passeron [1964] 1996, *Οι κληρονόμοι: Οι φοιτητές και η κουλτούρα*, Αθήνα, Καρδαμίτσα

J.-C. Passeron 2004, «Σαράντα χρόνια μετά: Τι μένει από τους Κληρονόμους και την Αναπαραγωγή;», στο Ν. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Για την εκπαίδευση του μέλλοντος: Οι προτάσεις του Πιερ Μπουρντιέ*, Νήσος.

Young M. 1998, *The Curriculum of the Future*, Palmer Press, Section I: “Constructing and Reconstructing a Sociology for the Curriculum”: 7-48. Κεφάλαια 1. 2 και 3.

- “The Curriculum as Social Organized Knowledge”
- “Curriculum Change: Limits and Possibilities”
- “The Curriculum and the new Sociology of Education”

Αλτουσέρ Λ. 1978, «Ιδεολογία και ιδεολογικοί μηχανισμοί του κράτους», *Θέσεις*, Αθήνα, Θεμέλιο

Bodelot R. & Establet, «Το καπιταλιστικό σχολείο στην Γαλλία» (στο Α. Φραγκουδάκη, *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*)

Apple M. [1976] 1986, *Ιδεολογία και αναλυτικά προγράμματα*, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής,

M. Apple 1993, *Εκπαίδευση και εξουσία*, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής.

Willis P. [1977] 2012, *Learning to labour. Μαθαίνοντας να δουλεύεις*, Αθήνα, Gutenberg.

McLaren P & R. Farahmandpur, *Για μια παιδαγωγική της αντίστασης*, Αθήνα, Τόπος, 2013

*

Giroux H. 2010, «Συνοριακή παιδαγωγική», Π. Γούναρη & Γ. Γρόλλιος (επιμ.), *Κριτική Παιδαγωγική: μια συλλογή κειμένων*, Αθήνα, Gutenberg, , σ. 252-278.

Stanley Aronowitz, Henry A. *Giroux Postmodern Education Politics, Culture, and Social Criticism*, University of Minnesota Press, 1991

Π. Γούναρη & Γ. Γρόλλιος 2012, (επιμ.), *Κριτική Παιδαγωγική: μια συλλογή κειμένων*, Αθήνα, Gutenberg, 2010

Rust Val D. 1991, «Postmodernism and its Comparative Education Implications», *Comparative*

Education Review, 34 (4): 610-626

M. Molesworth, R. Scullion, E. Nixon (ed.), *The marketization of higher education and the student as consumer*, Νέα Υόρκη, Routledge, 2012

Καλημερίδης Γ, «Κράτος, αγορά και εκπαίδευση. Η νεοφιλελεύθερη αναδιάρθρωση του σχολείου: Βρετανία, Φιλανδία, Σουηδία», *Θέσεις*, 119/ 2012

- **Βοηθητική βιβλιογραφία (που χρησιμοποιείται για την πληρέστερη κατανόηση του μαθήματος και την τεκμηρίωση των δοκιμών)**

E. Durkheim, *Πραγματισμός και κοινωνιολογία*, Πεδίο, Αθήνα, 2011.

J. Dewey, *Εμπειρία και εκπαίδευση*, Αθήνα, Γλάρος, 1980

P. Bourdieu, *Γλώσσα και συμβολική εξουσία*, Αθήνα, Α. Καρδαμίτσα, 1999

N. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Για την εκπαίδευση του μέλλοντος: Οι προτάσεις του Π. Μπουρντιέ*, Αθήνα, Νήσος, 2004.

A. Γεωργούλας, *Μετασχηματισμοί της εκπαίδευσης: Σύγχρονη ιδεολογία και συμβολική κυριαρχία*, Αθήνα, Τόπος, 2017

A. Φραγκουδάκη, *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*, Αθήνα, Παπαζήση, 1985.

Gewirtz Sharon, Alan Cribb, *Κατανοώντας την εκπαίδευση: Μια κοινωνιολογική θεώρηση*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2011

Gewirtz Sharon, Alan Cribb 2006, What to do about Values in Social Research: The Case of Ethical Reflexivity in the Sociology of Education, *British Journal of Sociology of Education*, 27(2): 141-155

Hammersley M. 1996, «Post mortem or Post modern? Some reflections on British Sociology of Education», *British Journal of Educational Studies*, 44-4: 397-407

Young M., 2008, *Bringing knowledge back in: From social constructivism to social realism in the sociology of education*, Λονδίνο, Routledge.